Eduskunta 21.10.2020
Verojaosto

Jaoston kokous 22.10.2020

Asiantuntija: Riitta Kaivosoja, ylijohtaja, opetus- ja kulttuuriministeriö

Asia:

- Asia: HE 170/2020 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi arpajaisverolain 4 §:n väliaikaisesta muuttamisesta

Opetus- ja kulttuuriministeriön lausunto

Hallituksen esitys liittyy valtion vuoden 2021 talousarvioesitykseen ja siinä ehdotetaan muutettavaksi arpajaisverolakia väliaikaisesti siten, että yksinoikeudella toimeenpantaviin arpajaisiin sovellettava verokanta alennettaisiin 12 prosenttista 5,5 prosenttiin. Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan 1.1.2021 ja olevan voimassa vuoden 2021 loppuun. Muutosesityksen perusteena on, että hallitus on valtion vuoden 2021 talousarvioesityksen käsittelyn yhteydessä päättänyt turvata rahapelitoiminnan tuottojen edunsaajille vuotta 2019 vastaavan rahoitustason vuonna 2021. Kompensaatiosta, 347 miljoonasta eurosta, 80 miljoonaa euroa rahoitettaisiin alentamalla arpajaisveroa.

Muutoksella on opetus- ja kulttuuriministeriön toimialalla rahapelitoiminnan piirissä olevaan toimintaan keskeinen vaikutus, koska suurin osa valtion kulttuuri-, liikunta- ja nuorisotyömenoista rahoitetaan rahapelitoiminnan tuotoista. Rahapelitoiminnan tuottoarvio on laskenut mm. koronaviruspandemian sekä pelihaittojen vähentämiseksi tehtyjen toimien vuoksi. Vuonna 2020 opetus- ja kulttuuriministeriön osuus rahapelituotoista on vielä 531 milj. euroa, kun vuonna 2021 osuuden arvioidaan olevan 375 milj. euroa. Budjettiriihessä päätetyn mukaisesti rahapelitoiminnan tuoton aleneminen kompensoidaan vuoden 2019 tuottoa vastaavalle tasolla yleisistä budjettivaroista vuonna 2021.

Opetus- ja kulttuuriministeriön osuus kompensaatiosta on 184 milj. euroa, josta 43 milj. euroa perustuu lausunnon perusteena olevaan väliaikaiseen lakimuutokseen.

Opetus- ja kulttuuriministeriö pitää esitystä kannatettavana, koska se osaltaan mahdollistaa kulttuurin ja taiteen, tieteen sekä liikunta- ja nuorisotyön alojen toimijoiden toimintaedellytysten säilymisen pääosin ennallaan vielä vuonna 2021. Opetus- ja kulttuuriministeriö kiinnittää kuitenkin huomiota, että rahapelitoiminnan tuoton laskun kompensaatio on päätetty toteuttaa vain vuodelle 2021 ja on odotettavissa, että tuotto vakiintuu pysyvämmin viime vuosia alhaisemmalle tasolle. Tuoton alentumisella on erityisen suuret vaikutukset taiteen, liikunnan ja nuorisotyön edunsaajien toimintaan, koska ne on tähän saakka rahoitettu pääosin rahapelitoiminnan tuotoilla.

Opetus- ja kulttuuriministeriö ehdottaa myös, että arpajaislain uudistusta kiirehditään.